

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XXXVI Blg. 5
Marso 7, 2005
www.philippinerevolution.org

Editorial

Ilantad at tutulan ang papataas na antas ng interbensyong militar ng US sa bansa

Lansakang paglabag sa pambansang soberanya ang tumitinding interbensyong militar ng US sa bansa, na ngayo'y nakatuon na sa mga baluarte ng Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Nitong huling bahagi ng Pebrero, aabot sa 700 tropang Amerikano ang planong sumanib sa 12 yunit ng AFP na nakatutok sa 12 lugar sa probinsya ng Quezon kung saan pinaniniwalaang malakas ang BHB. Ginagamit nila ang "Balikatan joint military exercises" bilang batayan ng kanilang presensya. Sa ngayon, nasa Real, Infanta at Nakar ang mga tropa.

Isinasangkalan ng mga tropang Amerikano ang "humanitarian assistance" sa mga biktima ng kalamidad noong nakaraang Disyembre. Subalit sa katunayan, pakay ng mga pwersang Amerikano na kabisaduhin ang naturang mga lugar, mag-ipon ng datos paniktik at unti-unting sanayin ang opinyong publiko upang tanggapin ang papataas na antas ng panghihimasok ng US sa kontra-rebolusyonaryong digma sa Pilipinas.

Bago ito, sinimulan na rin ng mga tropang militar ng US ang direktang interbensyon sa pamamagitan ng pagtatalaga ng may 40 sundalong Amerikano sa loob mismo ng kampo ng kumand ng AFP na tumutugis sa Moro National Liberation Front (MNLF) sa Sulu. Ang

mga upisyal militar ng US ay nagsisilbing tagapayo ng AFP sa mga operasyon nito laban sa MNLF na muling nagsusulong ng armadong paglaban sa rehimeng Arroyo. Tulad ng nagaganap sa Quezon, ginagamit ding sangkalan ang "humani-

Mga tampok sa isyung ito...

Karahasan laban sa demokratikong kilusan
PAHINA 3

Pinalulutang ng utang

PAHINA 5

Sinu-sino ang mga kaakbay ng Akbayan?

PAHINA 8

tarian assistance.” Dagdag dito, pinalalabas nila na magkasanib ang MNLF at ang bandidong Abu Sayyaf at Jemaah Islamiyah, bagay na mariing itinatangi ng MNLF.

Nais ng US na likhain ang sitwasyon kung saan malayang nakapag-ooperasyon ang mga tropa nito laban sa mga rebolusyonaryong pwersa ng BHB at mga pwersang Moro alinsunod sa doktrinang Bush ng paglulunsad ng panansalang pag-atake (*preemptive strike*) at gerang walang hangganan (*war without borders*).

Sa ambisyon nitong maghari sa buong mundo, walang pakundangan nitong sinasagasaan ang soberanya ng mga bansa at niyuyurakan ang karapatang-tao ng mamamayan.

Kaugnay ng papataas na antas ng interbersyong militar nito ang pagbubuo ng US ng proyektong tinatawag na Strategic Support Branch na maglulunsad ng pinagibayong mga lihim na operasyong paniktik maging sa mga bansang may mga gubyernong aliyado ng US tulad ng Pilipinas. Mangangahulugan ito ng lihim na operasyon di lamang ng mga espiyang Amerikano kundi gayundin ng aktibong

pagrekrut ng mga Pilipino para maniktik laban sa sarili nilang bansa. Kabilang sa mga balak pakilusin para rito ang mga pusakal na personahe na maaaring “magdulot ng kahihiyan” sa US kung malantad man ang kanilang ugnayan.

Tiyak na magbubunga ang ganitong mga pakana ng US ng mas matinding paglabag sa karapatang-tao at ibayong paggamit ng marurumi at pailalim na mga taktika laban sa anumang pwersang itinuturing na kalaban ng US. Umaalinsunod rito ang ibayong pagtutulak ng rehimeng Arroyo sa National ID System at iba pang hakbanging “anti-terorista” na sisikil sa karapatang sibil ng mamamayan.

Ngayon pa lamang ay nagreresulta na ang ilang linggong operasyong pagtugis sa siyam na bayan ng Sulu sa pwersahang paglikas ng daanlibong sibilyan at ng pagkawasak ng kanilang mga bahay at kabuhayan dulot ng mga pambo-bomba, harasment sa mga sibilyan at iba pang paglabag sa karapatang-tao.

Sa kabila ng panawagan ng napakaraming sektor para sa tigil-putukan, aroganteng nagdeklara ang ng Malakanyang na hindi nito lulu-

bayan ang mga operasyong militar sa Sulu. Tiyak na pinagkukunan ng lakas ng loob ng rehimen ang mga imperyalistang konsultant na kau-layaw nito.

Sa Quezon, iilang araw pa lang ang Balikatan ay paglabag sa karapatang-tao at perwisyo sa mamamayan na ang hatid nito. Arbitraryong inaresto ng mga elemento ng 76th IB noong Marso 1 sa Sityo Balugbog, Barangay Bataan, Sampaloc, Quezon sina Miralyn Gamba, Leonila Manalo, Nancy Elle at ang nagdadalantaong si Aileen Ramos, pawang mga myembro ng Gabriela Women’s Party. Pilit pinararatan ng AFP na mga gerilya ng BHB ang apat na aktibistang kabababaihan.

Walang ibang dahilan ang arbitraryong pagdakip sa apat na kababaihan kundi ang pagkandarapa ng papet na AFP na tiyakin ang seguridad ng daan-daang tropang Amerikanong nag-ooperasyon sa hilagang Quezon. Sa baluktot na pangangatwiran ng gubyernong Arroyo, reaksiyunaryong militar at amo nilang imperyalista, ang mga progresibong organisasyon ay pawang mga banta sa kanilang seguridad.

Hinding-hindi maaaring palampasin ng mamamayan ang anumang pagyurak sa pambansang soberanya ng Pilipinas, lantad man o lihim.

Dapat gamitin ang lahat ng pagkakataon para puspusang ilantad at tutulan ang imbing pakana ng imperyalismong US na ilatag ang kundisyon para sa papataas na antas ng interbensyong militar at kahit agresyong militar sa hinaharap. Oras na direktang lumahok sa mga opensibang aksyong militar ang mga tropang Amerikano, karapatan ng BHB na ipagtanggol ang sarili at depensahan ang interes ng masa laban sa dayuhang interbensyon at agresyong militar. **AB**

 <p>Taon XXXVI Blg. 5 Marso 7, 2005</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.</p> <p>Maaari itong i-download mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa:</p> <p>www.philippinerevolution.org</p> <p>Tumatanggap ang <i>Ang Bayan</i> ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikau-unlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng email sa:</p> <p>angbayan@yahoo.com</p>	
<p>Nilalaman</p> <p>Editorial 1</p> <p>Karahasan laban sa demokratikong kilusan 3</p> <p>Magkakambal na pasista 3</p> <p>Dalawang mukha ng pagbubuwis 4</p> <p>Pinalulutang ng utang 5</p> <p>Matinding kahirapan ng kababaihan 6</p> <p>Pandaraya sa bilihan ng saging 7</p> <p>Mga kaakbay ng Akbayan 8</p> <p>Sa lahat ng kalaban ng imperyalismo 9</p> <p>Sino si John Negroponte? 9</p> <p>Matatagumpay na TO 10</p> <p>Balita 11</p>	
<p>Ang <i>Ang Bayan</i> ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas</p>	

Karahasan laban sa demokratikong kilusan

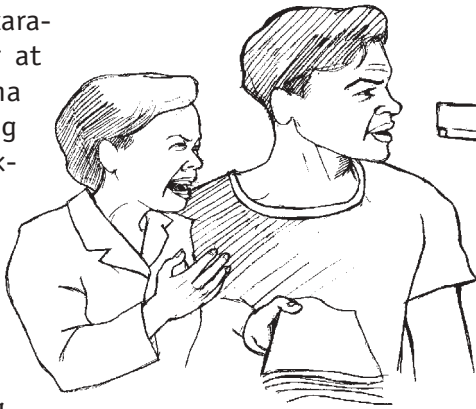
Sumiklab na naman ang karahasan laban sa mga lider at tagasuporta ng ligal na demokratikong kilusan. Dagdag sa apat na kababaihang aktibista na iligal na inaresto at ikinulong sa Quezon noong Marso 1 (*tingnan ang pahina 2*), isang prominenteng lider ang pinaslang, isa ang dinukot at pinangangambahang patay na at isa ang tinangkang patayin.

Dinukot ng armadong kalalakihan noong gabi ng Marso 3 si Danny Macapagal, upisyal ng Bayan-Central Luzon sa harap ng kanyang bahay sa Cabanatuan City.

Noong araw ding iyon, walang kaabug-abog na pinagbabaril ang isang konsehal ng Tarlac City na myembro ng Bayan Muna. Pinatay ng isang isnayper sa Barangay Paraiso, Tarlac City si Abelardo Ladera, 43, habang bumibili siya ng pyesa para sa kanyang dyip.

Si Ladera ay isa sa matatatag na tagasuporta ng mga welgista sa Hacienda Luisita at isa sa mga tumestigo laban sa militar at pulisya nang imbestigahan sa kongreso ang masaker doon noong Nobyembre 2004.

Malaon nang pinag-iinitan ng Northern Luzon Command (Nolcom) si Ladera dahil sa kanyang paninindigan. Katunayan, isa siya sa pinangalanan ng Nolcom bilang "prominenteng makakaliwang personalidad" na "nanulso!" sa galit at disgusto ng mga tagaasyenda. Pilit na binibigyang-katwiran ng Nolcom ang pang-iipit nila kay Ladera sa pamamagitan ng pilit na pilit na pag-uugnay sa kanya sa BHB sa lugar. Ikinalat pa ng Nolcom na pamangkin siya ng tagapagsalita ng PKP na si Gregorio "Ka Roger" Rosal.

malawakang pagmimina sa rehiyon dahil sa perwisyong idinudulot nito sa mamamayan sa mga bulubunduking lugar.

Sa isang pahayag, iniugnay ng PCPR sa pamaril kay Caparro si Brig. Gen. Jovito Palaparan, ang bagong tala-gang hepe ng 8th ID na nakabase sa Eastern Visayas.

Nito namang Marso 6, ipinwesto ng 63rd IB ang isang *armored personnel carrier* (APC) sa tapat ng upisina ng Bayan Muna-Northern Samar at Katungod-Eastern Visayas sa Catarman City. Kinundena ito ng Katungod bilang tuwirang panghaharas sa mga progresibong organisasyon at mga samahan na nagtataguyod ng karapatang-tao. AB

Magkakambal na pasista

NAGMAMALINIS ang imperyalismong US sa sarili nitong nakahihindik na rekord ng paglabag sa karapatang-tao at naghuhugas ng kamay sa ginagampanan nitong papel sa pagpopondo at pagsasanay sa reaksyunaryong hukbo sa Pilipinas sa pinakahuling mga pahayag nito kaugnay sa kalagayan ng karapatang-tao sa bansa.

Sa ulat ng US State Department na pinamagatang "Country Reports on Human Rights Practices" na inilabas nitong Pebrero 28, tinukoy ng US na responsable sa arbitraryo, iligal at ilang kaso ng ekstrahudisyal na mga pagpatay, pagdukot, tortyur at detensyon ang mga pwersa ng AFP at PNP. Pinakakaraniwang biktima ng mga ito ay mga sibilyan at mga rebolusyonaryong pwersa na binansagan nitong mga "rebelde." Kabilang sa pinakatampok na kaso ang walang pakundangang pamamaslang ng militar at pulis sa mga nakawelgang manggagawang bukid sa Hacienda Luisita noong Nobyembre.

Walang ibang dapat sisihin sa ganitong rekord ng AFP kundi ang imperyalismong US. Mula't sapul, ang gubyerno at armadong lakas ng US ang siyang nagsanay, nag-indoktrina at sumuporta sa AFP at PNP. Sinasalamon nito ang sagad-sagarang pasistang oryentasyon ng militar ng US na makikita sa mga arbitraryong detensyon at tortyur ng mga binansagan nitong terorista sa mga kampo nito sa Guantanamo, Iraq at Afghanistan. AB

Dalawang mukha ng pagbubuwis

Sukdulan na ang kalupitan ng rehimeng US-Arroyo. Dagdag sa pagtaas ng kasalukuyang 10% na VAT tungong 12%, inaprubahan na rin sa reaksyunaryong kongreso nitong Marso ang pagtatanggal sa nalalabing eksemasyon dito. Kumpara sa 20% pagtaas ng VAT, mas makamandag ang epekto ng pagtanggap ng mga eksemasyon.

Kabilang sa mga papatawan na ng VAT ang mga produktong petrolyo (liban sa LPG) na papatungan ng papalaking buwis mula sa 4% sa unang taon hanggang 12% sa pang-apat na taon at mga "pagkain ng mahihirap" tulad ng *instant noodles*, sardinas at iba pang delata na papatawan ng 6% VAT. Papatawan na rin ng 10% VAT ang mga serbisyo ng mga abugado at doktor.

Hindi itinatanggi kahit ng mga kumpanya ng langis ang tiyak na pagsirit ng mga presyo ng produktong petrolyo kapag pinatawan na ang mga ito ng VAT. Tiyak na tataas din ang singil sa kuryente dahil langis ang ginagamit na panggatang sa mga planta ng kuryente. Ayon sa Napocor, ₱0.70/kWh ang minimum na maidaragdag sa presyo ng kuryenteng ibinebenta nito sa mga distribyutor. Kung papatawan din ng VAT ang ibang *independent power producers* (IPP), madaragdagan ng ₱0.80/kWh hanggang ₱1/kWh ang singil ng Meralco dahil bukod sa binibili nito sa Napocor, Napocor, bahagi ng kuryenteng ibinebenta ng Meralco sa publiko ay binibili nito sa mga IPP.

Ang malilikom na pondo ng guberno mula sa pagtatanggal ng eksemasyon sa VAT ay dagdag sa nakukuha na ng guberno na buwis mula sa mga produktong petrolyo tulad ng *diesel* (₱1.63/litro), *fuel oil* (30 sentimo) at gaas (60 senti-

mo). Gayundin, dagdag ito sa ₱0.0929/kWh na pagtaas ng singil ng Meralco na pinahintulutan ng rehimen nito lamang Pebrero batay sa *deferred accounting adjustment* o tantyang pagkalugi ng kumpanya sa susunod na dalawang taon.

Kagyat at direkta ang epekto ng pagtaas ng VAT sa mamamayan dahil ito ay buwis sa konsyumer at hindi sa prodyuser. Isa ito sa mga prayoridad na batas ng rehimeng US-Arroyo dahil sa laki at saklaw ng kitang mahuhuthot. Kabaligtaran nito ang binabalewalang pagpapataw ng VAT o anumang dagdag na buwis sa mga luho tulad ng mga mamahaling relo, imported na pagkain, alahas, yate, pribadong eroplano, pabango, byahe sa ibang bansa at mga laruang *hitech*.

Habang sumisirit pataas ang hpasaning buwis ng mamamayan, tuluy-tuloy na tinatamasa ng malalaking dayuhan at lokal na kumpanya ang pagbaba ng kanilang mga obligasyon sa buwis. Pansinin ang sumusunod:

Mula sa Comprehensive Tax Reform Program (CTRP) ng 1998: Ang buwis sa kita kapwa para sa dayuhan at lokal na kumpanya ay 34%. Noong Enero 1, 1999, ibinaba ito tungong 33%; at muli noong Enero 1, 2000 tungong 32%.

Mula sa Omnibus Investment Code of 1987 (para sa mga kumpanyang nasa "investment priority areas" tulad ng pagmimina) at Ex-

port Development Act (para sa mga kumpanya sa loob ng mga *export processing* at *special zones*): Apat hanggang anim na taong libre sa pagbabayad ng buwis sa kita ang mga kumpanya. Sa halip, kailangan lamang magsentro ang mga ito ng 5% ng kanilang kabuuang kita. Libre sa pabubuwis ang kanilang ginagamit na imported na makinarya at may bawas ang buwis para sa mga lokal na kagamitan. Maaaring kal-tasin mula sa kanilang buwis sa kita ang hanggang 50% ng gastos sa paggawa at pagsasanay (*labor and training expenses*). Sarisari rin ang mga eksemasyon at diskwento sa buwis sa iba pang dayuhan at lokal na serbisyo at kagamitan, kabilang ang transportasyon, distribusyon at pag-angkat ng yaring produkto. Walang buwis para sa buu-buong paglalabas ng kita mula sa bansa.

Espesyal para sa mga dayuhang kumpanya sa pagmimina: Dagdag sa lahat ng insentibong nakasaad sa Omnibus Investment Code, tata-

sundan sa "Buwis...", pahina 5

Pinalulutang ng utang

Noong Disyembre 2004, ang kabuuang utang ng reaksyunaryong gubyrno ay umabot na sa P3.8 trilyon. Lumaki ito nang 13.6% kumpara noong katapusan ng 2003. Kung isasama ang utang ng mga pampublikong korporasyon at mga utang na ginarantiyahan ng gubyrno, aabot sa P5.9 trilyon ang kabuuang pampublikong utang ng Pilipinas.

Hindi sasapat ang inaasahang malilikom na pondo para sa taong 2005 para mabayaran ang itinakdang bahagi ng utang. Upang tustusan ang tinatayang depisit sa badyet na ibubunga nito, kakailanganin ng rehimeng Arroyo na muling mangutang. Noong Enero ay naglabas na ito ng \$1.5 bilyong halaga ng mga bono (mga sertipiko ng pangungutang ng gubyrno sa publiko). Nakatakda itong manguutang ng hanggang \$4 bilyon sa loob ng kasalukuyang taon.

Malaon nang nabubuhay ang reaksyunaryong gubyrno sa pamamagitan ng malawakang pangungutang. Bagsak ang lokal na produksyon na nakatuon sa eksport dahil sa pagkitid ng dayuhang pamilihan para sa mga produktong iniluluwas mula sa Pilipinas.

Di rin signipikante ang kapital na pumapasok sa bansa. Katunayan, tatlong taon nang hindi umaabot sa \$1 bilyon ang

dayuhang pamumuhunan sa bansa. Noong 2004, bumagsak nang 54% (\$680 milyon) ang dayuhang pamumuhunan kumpara sa 2003. Katulad ng nakaraang halos limang taon, ang direktang puhunan ay nakatuon lamang sa sektor ng telekomunikasyon at nitong taon, sa dagdag na pamumuhunan ng Kirin Brewery Inc. ng Japan sa pagpapalawak ng San Miguel Corporation.

Noong 2004, umabot sa \$595 milyon ang depisit sa *balance of payments* ng bansa. Napigilan lamang ang pagsirit nito dulot ng pangungutang ng gubyrno ng \$1.5 bilyon nitong Enero at ng wala pang kapantay na paglaki ng remitans ng mga *overseas contract worker* na umabot sa \$8.5 bilyon noong nakaraang taon.

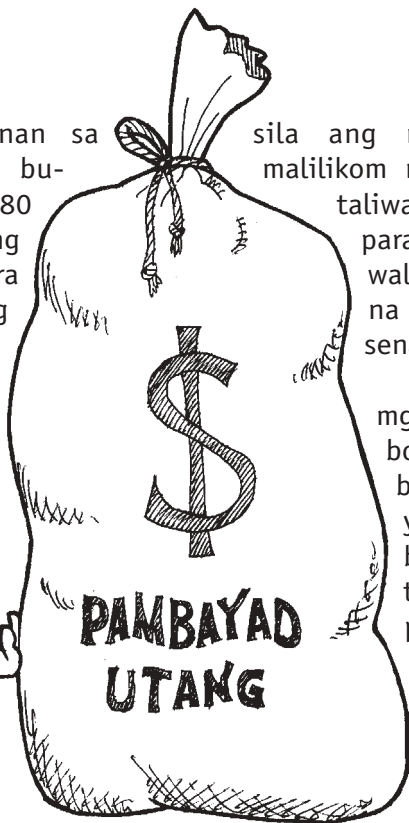
Upang kumbinsihin ang mamamayan na lunukin ang sunud-sunod na mga bagong buwis, nais ng rehimeng US-Arroyo na palabasing

sila ang makikinabang sa malilikom na pondo. Ngunit taliwas dito ang badyet para sa taong 2005 na walang kakurap-kurap na pinagtibay ng senado at kongreso.

Sa pag-aaral ng mga ekonomista, aabot sa 60% o P545 bilyon ng P908 bilyong pambansang badyet ang awtomatikong mapupunta sa pagbabayad sa utang. Tatlung porsyento naman ang nakalaan para sa panloob na gastusin ng reaksyunaryong gubyrno at militar.

Malaking bahagi ang namantine para sa kinasusuklamang *pork barrel* ng mga pulitiko. Sampung porsyento na lamang ang nalalabi para paghati-hatian ng edukasyon, kalusugan at iba pang batayang serbisyo.

Kumpara sa nakaraang limang taon, tuluy-tuloy na lumiliit ang porsyento na nakalaan para sa mga batayang serbisyo. Aabot lamang sa 2.5% ng pambansang kita ang napupunta sa edukasyon habang 0.3% lamang ang napupunta sa serbisyong pangkalusugan. **AB**

"Buwis...", mula sa pahina 4

masain ng mga dayuhang kumpanya sa pagmimina ang paglilibre sa lahat ng pambansang buwis mula sa konstruksyon at pagpapaunlad ng kanilang mga operasyon hanggang sa mabawi na ang ipinuhunan nila.

Sa laki ng nawawalang buwis sa gubyrno dahil sa katakut-takot na mga eksemasyong ito, kanino hinuhuthot ng gubyrno ang malaking bahagi ng kita nito mula sa pagbubuwis? Ayon sa mga pag-aaral, hin-

di nagbabayad ng karampatang buwis sa kanilang mga kita ang pinakamayayamang burukrata, kumprador at panginoong maylupa. Umabot lamang sa P7 bilyon ang binayaran ng mga negosyante at kumprador noong 2003. Kumpara rito, umabot sa P76 bilyon ang binayaran ng buwis sa kita ng mga manggagawa at kawani. Aabot sa 18% ng kabuuang kita ng gubyrno na nagmumula sa buwis ay mula sa *income tax*, at halos 27% nito ay mula sa mga sahurang manggagawa. **AB**

Pangunahing biktima ng kagutuman ang maralitang kababaihan

Ang kababaihan ang pinakamatinding binibiktima ng laganap na kagutuman ngayon sa bansa. Pangunahing dahilan ang kanilang karalitaan. Salik din ang mas mababang turing ng bulok na lipunan sa mga babae.

Habang ang mga babae ay sangkot din sa produksyon ng pagkain at siyang nagluluto at naghahain, agrabyado sila sa dami at sustansya ng kanilang kinakain.

Sa pagkabata pa lamang ay litaw na ang pagkaagrabyado ng kababaihan. Ayon sa isang Young Adult Fertility and Sexuality Study noong 1994, aabot sa 6% ng mga batang babaeng Pilipino ay *anemic* kumpara sa 1% lamang ng mga batang lalaki. Karaniwang dahilan ng *anemia* ay kakulangan sa sustansyang *iron*.

Walang malaking ipinagbago ang kalagayan ng mga batang babae mula noon. Noong 1998, mas mataas nang 2% ang bilang ng mga batang babae na edad 0-5 taon na namamatay kumpara sa mga batang lalaki. Noong 2001, mas maraming batang babae na edad 0-5 taon din na kulang sa timbang kumpara sa mga batang lalaki. Sa pag-aaral sa isang barangay sa Puerto Princesa, Palawan noong 2002, natuklasan na 35.6% ng mga batang babaeng nasa gayong edad ang *malnourished* kumpara sa 14.7% ng mga batang lalaki. Karaniwang dahilan nito ang nakagawiang pagbibigay-prayoridad sa pagpapakain nang mas marami sa mga batang lalaki kaysa sa mga babae, lalupa't

walang sapat na pagkain para sa buong pamilya. Sa ibang pagkakataon, pinakakain muna ang mga lalaking bata at nasa edad, at pinagtitiyagaan na lamang ng mga babae sa pamilya ang anumang tira nila.

Ito at ang kakulangan ng iba pang sustansya sa pagkabata pa lamang ay nagiging sanhi ng pagiging masasakitin ng malaking bilang ng mga babae pag-edad nila. Dahil dito, sila ay nagbubuntis at nagluluwal ng masasakitin ding mga sanggol.

Tatlumpu't anim sa bawat 1,000 sanggol na isinisilang sa Pilipinas ang namamatay bago sila umabot ng isang taong gulang, isa sa pinakamataas na tantos ng *infant mortality* sa buong mundo.

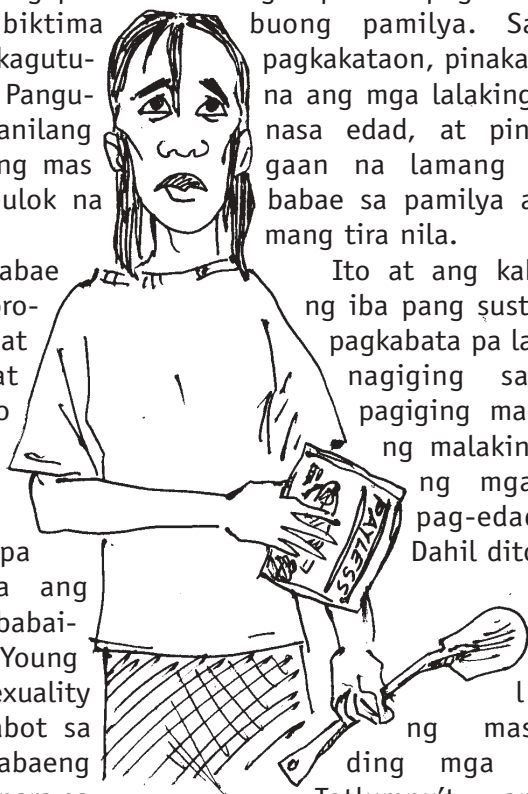
Napakabulnerable ng kalusugan ng mga babaeng nagdadalanta sa Pilipinas. Noong 2000, may abereyds na sampung babae ang namamatay bawat araw dahil sa iba't ibang dahilang may kaugnayan sa pagbubuntis at panganganak. Ito pa rin ang nangungunang dahilan ng pagkamatay ng mga babae sa bansa. Aabot naman sa 43.9% ng mga buntis at 42.2% ng mga nagpapasusong ina ang may *iron deficiency anemia*. Ang malalang *anemia* ang pangunahing dahilan ng pagkamatay ng mga babaeng nanganganak. Ang *anemia* naman sa mga nagpapasusong ina ay salik sa pagiging sakitin din ng kanilang pinasususong sanggol.

Sa pangangalaga ng pamilya, kadalasan ang kababaihan ang nagsasakripisyo nang malaki habang pilit nilang pinagkakasya ang kakarampot na kita ng pamilya. Nariyang magtiis na lang sila sa ilang higop ng malabnaw na kape, mapakain man lamang ng *instant noodles* ang kanilang mga anak. O kaya'y sa taas na rin ng presyo ng *instant noodles* ngayon, kung minsa'y toyo, bagoong o kahit asin ay ipinauulam na rin nila. Padami nang padami ang ganitong kaso, lalupa't ayon sa isang pag-aaral noong 2001 pa lang ay mahigit 40% na ng mga pamilyang may pinakamabababang kita sa Metro Manila ang nag-uulam ng ganito.

Sa kabila nito, ni wala sa prayoridad ng gubyernong Arroyo ang pag-aalaga sa kalusugan ng maralitang kababaihan at mga bata. Isa ang kalusugan sa tumatanggap ng pinakamababang halaga sa badyet ng gubyrerno sa 2005. Pinaglaanan lamang ng P10.3 bilyon ang Department of Health, ikapito sa siyam na departamento ng gubyrerno. Kumpara rito, P301.7 bilyon ang inilaan sa bayad-utang.

Ayon din sa isang ulat ng World Bank, 0.6% lamang bawat taon ang ibinababa ng bilang ng mga batang edad 0-5 taon na may malnutrisyon—mas mabagal kaysa sa nagagawa ng Cambodia, Laos at Burma, na ilan sa pinakamahihirap na bansa sa Southeast Asia.

Malala pa rito, sarisari pang pabigat na buwis ang ipinapataw ng rehimen, na makapagpapataas sa presyo ng mga pangunahing bilihin tulad ng pagkain, at tiyak na makapagpapalala sa suliranin ng kagutuman at malnutrisyon, laluna sa hanay ng maralitang kababaihan. **AB**

Pandaraya sa bilihan ng saging, nilalabanan

Laganap ang pagtatanim ng saging ng mga magsasaka sa South Quezon.

Isa ito sa mga sekundaryong produktong agrikultural at isa rin sa mga pangunahing pagkain ng mamamayan. Dito kumukuha ang mga magsasaka ng dagdag na kita sa panahong wala pang makokopra, ang pangunahin nilang pinagkakakit-aan.

Binibili ng mga komersyante ang saging bilang sariwang prutas. Ang saging ay isa sa pangunahing sangkap sa paggawa ng ketsap. Ginagawa namang *banana chips* ang hilaw na saging habang minamatamis o ginagawang sangkap sa paggawa ng suka at alak ang mga hinog na hinog na. Kinukuha rin ang *oil flavors* nito para pampalasa sa mga pagkain at inumin gaya ng tsaa. Nakatutulong din ito sa paggamot sa maraming sakit tulad ng anemia, mataas na presyon at iba pang mga karamdaman.

Maliitan, hiwa-hiwalay at atrasado ang produksyon at bentahan ng saging sa prubinsya, di tulad sa malalaking plantasyon ng mga kumpanyang transnasyunal at asyenda ng saging sa Mindanao. Karaniwang nagtatanim ng saging sa maliliit na niyugan ang mga maralita at panggitnang magsasakang kapos na kapos ang kinikita. Isang taon ang pag-aalaga sa saging bago ito magbunga.

Maliliit na komersyante na nasa sentro ng mga sityo o barangay ang karaniwang binabagsakan ng mga produktong saging. Binibili nila ang saging sa halagang ₱40-45/daan.

Kalimitan, ang mga komersyante ang direktang nag-

komersyante.

Ang bilihang “may bali” ay nagaganap kapag sa pagtetenor ng komersyante ay ituring niyang maliliit ang saging na binibili. Dala-dalawa rin ang bilang at ang bawat pares ay pepresyuhan na lamang ng 50 sentimos (o 25 sentimos bawat isa) imbes na karaniwang 40-45 sentimos bawat isa.

Sa “limahan”, palima-lima ang bilang sa isang piling ng saging. Anumang sosobra rito (halimbawa’y tatlong piraso) ay itinuturing na “talsik” at libre ring napupunta sa komersyante.

Kapag ang bilang ng saging ay umaabot naman ng 100 piraso, may libreng kalahating piling ang komersyante na kung tawagin ay “panilyo.” Kung umabot ng 500 piraso, may “panilyo” naman na isang piling. Pinipili ng komersyante ang pinakamalaking piling bilang “panilyo.”

Ang paglaban sa pandaraya sa sistema ng bilangan at mataas na tenor sa produkto ng saging ay isang bahagi lamang ng kabuuang laban para pataasin ang presyo ng lahat ng mga produktong bukid. Ang tuluy-tuloy na pakikibaka para sa kagyat na kapakinabangan ng mga magsasaka ay bahagi ng hakbang-hakbang na pagsusulong ng rebolusyong agraryo.

Kasabay nito, pinalalakas at pinalalawak ang mga samahang magsasaka hanggang sa sumaklaw na ang mga ito ng buu-buong mga baryo. Sa hinaharap, maaaring magsilbing kooperatibang pamproduksyon ang mga samahang magsasaka upang kolektibo nilang maharap ang mga mapagsamantalang komersyante at ibayong maiginit ang makatarungang presyo para sa kanilang mga produkto at iba pang benepisyo para sa mga magsasaka. AB

Sinu-sino ang kaakbay ng Akbayan?

Susunggaban ni Walden Bello at ng kanyang Akbayan ang lahat ng oportunidad para magkaroon ng prestihiyo at kredibilidad—dalawang bagay na kulang sa pagsisikap nilang siraan ang rebolusyonaryong kilusan sa Pilipinas.

Ginagamit nila ngayon ang pangalan ni Presidente Hugo Chavez ng Venezuela, isa sa mga pinakaprominenteng kalaban ng mga imperyalistang patakaran ng US. Pinalalabas ni Bello na kakampi niya si Chavez sa kanyang kampanyang paninira. Ipinagyayabang niyang inalok pa siya ni Chavez na manirahan na lamang sa Venezuela.

Kahiya-hiya ang oportunistang pag-angkas ni Bello sa prestihiyo ni Chavez. Hindi nito mapagtatapan ang katotohanang kapatid na partido ng kanyang Akbayan ang isa sa mga pinakatiwali at pinaka-reaksyunaryong partido pulitikal sa Venezuela na mula 1998 ay walang inatupag kundi magpakana para ibagsak ang popular na guberno ni Chavez.

Ang partidong Accion Democratica (AD), katulad ng Akbayan, ay kasapi ng sosyal-demokratikong Socialist International (SI). Isa ito sa mga pwersa sa likod ng kudetang inisponsor ng US laban kay Chavez noong 2002.

Gayon na lamang ang pagkamuhi ng AD kay Chavez. Sa loob ng tatlong dekada mula 1958, ang AD ay nakipaghalinhinan sa kasintiwali at kasinreaksyunaryong partidong COPEI sa paghawak sa guberno ng Venezuela. Natapos ang maliligayang araw ng AD nang mahalal bilang presidente si Chavez noong 1998.

Kung talagang maghahanap si Bello ng mapagkakanlungan, hindi niya iyon matatagpuan sa Venezuela. Akala ba niya ay makatutu-

log siya nang mahimbing sa do.

Venezuela samantalang ang mamamayan doon ay muhing-muhi sa lahat ng kapangalig ng mga lumang partidong matagal na nagpakasasa sa poder at nagpahirap sa kanilang bansa?

Ang dapat gawin ni Walden Bello, at gayundin ni Etta Rosales at lahat ng ka-partido nila, ay magpakatotoo sa sarili. Ang Akbayan ay isang partidong nakasabit sa pundilyo ng reaksyunaryong sistema. Kung naniniwala na rin sila sa sariling kasinungalingan na sila ay progresibo, dapat lamang nilang tingnan kung sinu-sino ang mga kapwa nila kasapi ng SI. Masasamin nila ang kanilang kasuklam-suklam na itsura.

Ang mga ipinagmamalaking kapatid ng Akbayan sa SI

Marami sa mga kasapi ng SI ay mga partidong may kontrol sa reaksyunaryong guberno ng kani-kanilang bansa. May mga tumatayo ring pangunahing partido ng reaksyunaryong oposisyon katulad ng AD. Kabilang din sa SI ang maraming repormistang partidong nagsisilbing palamuti ng reaksyunaryong naghaharing sistema sa iba't ibang dako ng mun-

Ilan sa mga ipinagmamalaking kapatid ng Akbayan:

1. The Labour Party.

Nasa poder ngayon sa imperyalistang United Kingdom. Pinamumunuan ni Prime Minister Tony Blair. Pangunahing katuwang ng US sa agresyon sa Iraq at Afghanistan.

2. Israel Labor Party.

Nakikipaghalinhinan sa partidong Likud sa paghawak sa guberno ng Israel, ang pangunahing katuwang ng US sa imperyalistang paghahari sa Middle East.

3. German Social Democratic Party.

Nasa poder ngayon sa imperyalistang Germany. Pinamumunuan ni Chancellor Gerhard Schröder. Katuwang ng US sa pagsalakay sa Afghanistan noong 2001.

4. Socialist Party.

Isa sa mga dominanteng partido sa imperyalistang France.

5. Nepali Congress Party.

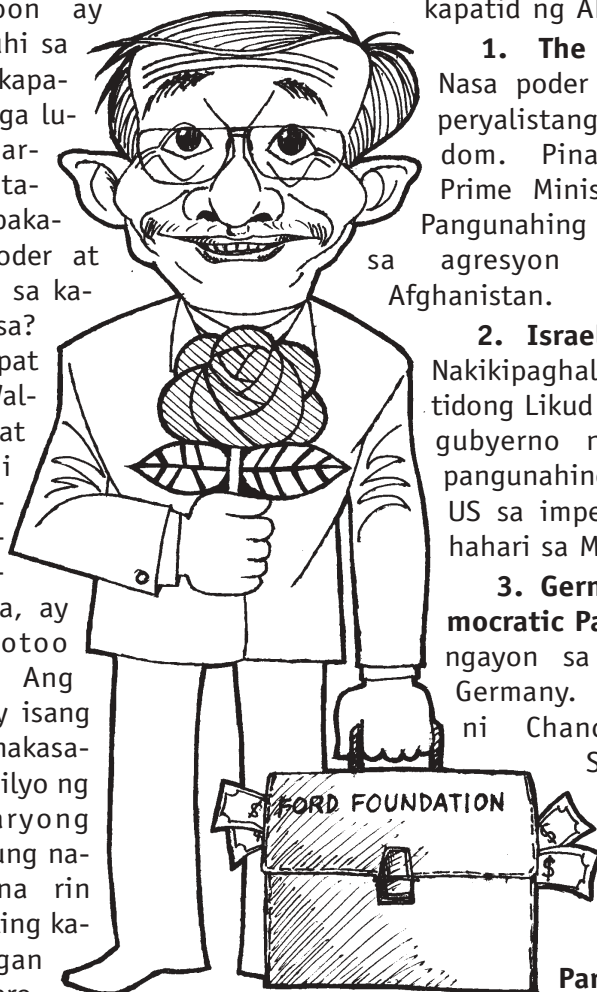
Dominanteng partido sa reaksyunaryong parlamento ng Nepal. Pangunahing tagapagtaguyod ng pyudal na monarkiyang konstitusyunal sa bansa.

6. Institutional Revolutionary Party.

Dominanteng partido sa guberno ng Mexico mula 1929. Kilalang-kilala sa katiwalian at panunupil sa mamamayan.

7. Partido Demokratiko Sosyalista ng Pilipinas.

Oportunistang partido ni Norberto Gonzales, ahente ng CIA at pasistang *security adviser* ng rehimeng US-Arroyo.

Sa lahat ng kalaban ng imperyalismo

Isa sa pinakamasasamang maaring sapitin ng isang aktibis-tang anti-imperyalista ang masaktan, mapaslang, o sa kaso ni Hugo Chavez at Fidel Castro ng Cuba, mapatalsik sa poder sa pa-mamagitan ng isang lantarang bira ng US at mga kampon nito.

Subalit wala nang mas sasama pa sa malinlang at mata-ngay ng matatamis na salita ng mga nagkukunwang anti-im-peryalista ngunit sa katotohana'y makakamandag na ahas.

Nagkalat ngayon ang mga ahas na ito. Nasa likod sila, at madalas ay nasa harap din, ng iba't ibang internasyunal na or-ganisasyon at porum na kunwa'y bumabatikos sa imperyalis-tang globalisasyon subalit ang tunay na intensyon ay ilayo ang mamamayan ng daigdig sa progresibo at rebolusyonaryong landas ng paglaban at tiyakin ang pagpapatuloy ng ligaya ng mga imperyalista.

Umiikot sila sa buong mundo at pinalalaganap ang kani-lang mapanlinlang na mensahe gamit ang mga pondo mula sa Ford Foundation at iba pang imperyalistang institusyon.

Nangungunang halimbawa ng mga porum na ito ang World Social Forum at ang Focus on the Global South. Sa dalawang ito, at sa ilang iba pa, kabilang sa mga lider si Walden Bello. Si Bello, na wala namang pinaninindigan kundi mga reporma sa sistemang imperyalista, ay ipinakikilala sa mga porum na ito bilang "pangunahing tagapagsalita laban sa globalisasyon."

Ginagamit ni Bello ang kanyang mga internasyunal na ug-nay upang atakehin ang mga progresibo, pambansa-demokratiko at anti-imperyalistang organisasyong masa sa Pilipinas. Katulad ng propaganda ng militar, inakusahan niya ang Kilusang Mayo Uno, Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, Bagong Alyansang Makabayan at ang Ibon Foundation bilang mga prente ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP).

Bahagi ito ng kanyang kampanya para siraan, hatiin at pahinain ang anti-imperyalistang kilusan sa Pilipinas. Pangu-nahin niyang inaatake ang PKP at si Kasamang Jose Maria Si-son. Ipinagkakalat niya sa buong mundo ang kasinungali-ngang balak siyang likidahin ng PKP-BHB na binabansagan niyang pasista.

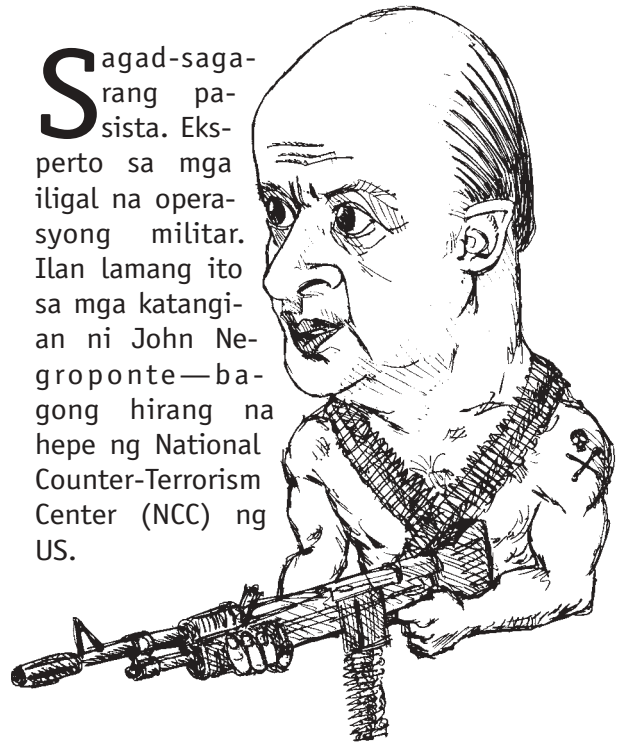
Marapat lamang paalalahanan ang lahat ng pwersang ma-tapat na naninindigan laban sa imperyalistang "globalisa-syon" na hadlangan ang kampanya ni Bello para pag-away-awayin at hatiin ang internasyunal na hanay laban sa im-peryalismo.

Sa harap ng walang awat na pananalanta ng imperyalismo sa mamamayan ng daigdig, napakahalagang palawakin at pagkaisahin sa isang pandaigdigang prenteng anti-imperyalis-ta ang mga pagsisikap ng mga tunay at matatapat na pwer-sang progresibo at rebolusyonaryo sa buong mundo. Dapat ibi-lang sa mga pagsisikap na ito ang kolektibong pagmamatyag sa sariling hanay upang hindi makapuslit ang mga mapangha-ting katulad ni Walden Bello.

AB

Sino si John Negroponte?

Sagad-saga-rang pa-sista. Eks-perto sa mga iligal na opera-syong militar. Ilan lamang ito sa mga katangi-an ni John Ne-groponte—ba-gong hirang na hepe ng National Counter-Terrorism Center (NCC) ng US.

Ang karanasan ni Negroponte sa ar-madong kontra-rebolusyon ay kabilang sa mga pangunahing batayan ni George W. Bush sa kanyang pagkakahirang sa NCC—ang tinatagurian ngayong "super-ahen-sya" na mamamahala sa 16 na ahensya ng paniktik sa buong US. Kabilang sa ipailla-lim dito ang Central Intelligence Agency, Federal Bureau of Investigation at Nation-al Security Agency. Binuo ito ng bagong US Intelligence Law na pinirmahan ni Bush noong Disyembre.

Si Negroponte ay dating ambasador sa Iraq at dati ring ambasador sa Pilipinas. Bilang pinuno ng NCC, responsibilidad niya na ikoordina ang lahat ng mga ahen-syang may kinalaman sa paniktik. Magpa-patupad ang NCC ng mga hakbang para higpitan ang mamamayan at mga dayuhang pinaghihinalaan nilang teroris-ta. Patitindihin din nito ang pagmaman-man sa mga bansang kanlungan diumano ng mga terorista o nagpopondo sa mga ito.

Bago pa man muling mahalal si Bush, ipinagpipilitan na niyang maisabatas ang US Intelligence Bill. Isa ito sa mga unang

batas na pinirmahan niya pagkapanalo bagamat malawakan at mariin ang pagkumdana ng mga mamamayan ng US dito. Lalo lamang nitong yuyurakan ang karapatang sibil ng mamamayan, anila. Bukod rito'y malaking pondo ng gubyernong US ang ilalaan sa paniktik lamang (\$40 bilyon).

Bilang ambasadador ng US sa Honduras (1981-85) sa ilalim ng gubyrerno ni Ronald Reagan, inaprubahan ni Negroponte ang pagsasanay ng CIA sa mga *death squad* ng maka-US na gubyrerno sa Honduras. Walang pakundangang pumatay ang mga *death squad* na ito ng maraming sibilyan at mga myembro ng oposisyon. Sinanay din ng CIA sa Honduras ang mga maka-Kanang merse-naryong tropa na naghasik ng gulo sa El Salvador. Pinamunuan din ni Negroponte ang pagsasanay sa Contra, ang mersenaryong grupong paramilitar na kampon ng CIA na siyang nagpabagsak sa mga Sandinista sa Nicaragua. Dito inilabas ang CIA *manual*, isang manwal ng terorismo na nagtuturo sa pambobomba at pananabotahe ng iba't ibang imprastrukturang sibilyan tulad ng mga daungan, paliparan, suplay ng tubig at kuryente. Dahil sa lahat ng ito, binansagan siya ng Council on Hemispheric Affairs, isang ahensya sa kongreso ng US, na "berdugo ni Reagan."

Pagkaretiro niya sa gubyrerno, nagtrabaho siya bilang *executive vice president for global markets* sa McGraw-Hill, ang kumpanyang nagmamay-ari ng Standard and Poor's na nagagragado sa pinansyal na katayuan ng iba't ibang bansa sa daigdig. Pinabalik siya sa serbisyo sa gubyrerno upang pamunuan sa UN ang pagkuha ng suporta sa panggegera sa Iraq, bagay na hindi niya nakamit. Inilipat siya sa Iraq bilang ambasadador ng US nang mailuklok na ng US ang papet na gubyrerno sa bansa.

Malinaw ang espesyalisasyon ni Negroponte sa saywar at pailalim na mga paraan ng pagpapabagsak sa mga kinakalaban ng US. Sa kanyang pamumuno, aasahan ang paggamit ng maruruming taktika tulad ng tortyur at asasinasyon ng mga itinuturing na kalaban ng US, pagbubuo ng mga *death squad* at subersyon ng mga establisadong gubyrernong naggigiit ng kasarinlan laban sa US.

AB

Tinyente ng Air Force, napatay sa engkwentro sa Batangas

ISANG tinyente ng Philippine Air Force (PAF) ang napatay habang nasugatan ang dalawa pang sundalo nang makasagupa nila ang isang yunit ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) noong Pebrero 22 sa Barangay Cumba, Lian, Batangas. Pinamumunuan ni 1Lt. Moreno Corbito ang siyam-kataong patrulya ng 730th Combat Group ng PAF nang tamaan siya ng isnayper ng BHB.

Ang pangkat ni Corbito ay bahagi ng pinagsanib na pwersa ng 730th Combat Group ng PAF at ng 401st at 402nd Provincial Mobile Group ng Batangas PNP. Sinusuyod nila noon ang isang lugar sa Barangay Cumba nang magsimula ang labanan bandang 6:30 ng umaga.

Dahil sa kanilang pagkatalo, pinagbabaril ng militar hanggang mapatay ang dalawang sibilyan. Pilit nilang pinalalabas na mga kasapi ang mga ito ng BHB. Dalawa pang sibilyan ang arbitraryong hinuli at inakusang BHB. Ayon sa KARAPATAN-Batangas, ilegal na ikinulong ang dalawa sa Air Force Base sa Nasugbu. Dagdag dito, dalawang bahay sa baryo ang sinunog ng mga tropa ng militar.

Bunsod ng karahasang ito, nilisan ng taumbaryo ang kanilang mga sakahan at tirahan sa apat na baryo ng Lian (Cumba, Puting Kahoy, Umayingan at Kapito) at tumungo sa mga lugar na malapit sa haywey.

Ang matitinding operasyong militar sa apat na baryong ito ang tugon ng rehimen sa mahigpit na pagtutol ng mamamayan sa napipintong pagtatayo rito ng San Miquel Complex, proyekto ng malaking burgis kumprador na si Eduardo "Danding" Cojuangco. Tinutulan din ng mamamayan ang pagtatayo sa lugar ng isang planta ng semento.

2 sundalo patay, 3 sugatan sa ambus sa Misamis Occidental

DALAWANG sundalo ang napatay at tatlo pa ang nasugatan nang ambusin sila ng mga Pulang mandirigma ng BHB nitong Pebrero 28 sa Sapang Dalaga, Misamis Occidental.

Bandang alas-10 ng umaga nang tambangan ng mga gerilya ang isang dyip ng Philippine Army na may lulang mga sundalo mula sa 10th IB na pinamumunuan ni Lt. Col. Pedro Andanar. Isa sa mga napatay si 1Lt. Asangi Tumpilan.

Planong busalan ang midya, binatangikos

MARIING binatangikos ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ang plano ng Armed Forces of the Philippines (AFP) na parusahan ang mga mamamahayag na nakikipanayam sa mga binansagang terorista. Kabilang ito sa nais isusog ng AFP sa mga panukalang batas laban sa terorismo na itinutulak ngayon ng Malakanyang.

Sa isang pahayag, sinabi ni Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagapagsalita ng PKP, na nais pagbawalan ng rehimen ang mga rebolusyonaryo na magpahayag ng kanilang mga ideya na di hamak na superyor at mas makatotohanan kaysa sa mga kasinungalingan at misimpormasyon na palaging ipinagkakalat ni Arroyo at ng kanyang mga tagapagsalita sa AFP at Malakanyang. "Sa katuus-tuusan," aniya, "gagamitin ito ng rehimeng Arroyo para supilin ang mga tumututol sa mga maka-imperyalista at kontra-mamamayang patakaran ng guberno, kabilang na ang mga manggagawa at magsasakang nakikibaka para sa pagtataas ng sahod at tunay na reporma sa lupa."

Nanawagan si Ka Roger sa mamamayan na mariing tutulan ang Anti-Terrorism Bill sa pamamagitan ng paglulunsad ng mga militanteng pakikibaka.

Binatikos din ng National Union of Journalists of the Philippines (NUJP) at mga tagapagtaguyod ng karapatang-tao ang naturang panukala. Ayon sa NUJP, walang kaparapatan ang AFP o anumang ahensya ng guberno na supilin ang isang karapatang nakasaad sa konstitusyon sa batayan ng kadalasa'y maling pangangatwiran nito.

Inihalintulad naman ito ng Katungod-Eastern Visayas sa batas militar, "dahil iisang panig lamang ang pwedeng marinig ng mamamayan."

Paglaban sa malawakang pagmimina, tumitindi

PAPALAWAK at papatatag ang oposisyon ng samutsaring grupo at organisasyon sa malawakang pagmimina na isasagawa alinsunod sa Philippine Mining Act of 1995. Naitayo at gumugulong na ang alyansang Defend Patrimony na binubuo ng mga militanteng organisasyon, progresibong partido, institusyon at mga grupong pangkapaligiran na nangakong lalaban sa mga operasyon ng mga kumpanya ng pagmimina. Kabilang din sa pinakamariing tumututol ang mga grupo sa simbahan katulad ng Promotion of Church People's Response at National Secretariat for Social Action (NASSA)-Justice and Peace ng simbhang Katoliko.

Sa kongreso, nagsampa na ng panukalang batas ang pitong kinatawan para mapawalambisa ang Mining Act of 1995. Bahagi sila ng pambansang protesta na isinagawa sa ika-10 anibersaryo ng naturang batas nitong Marso 6.

Samantala, nagpahayag din ng pagtutol ang Moro Islamic Liberation Front sa basta-bastang pagpasok ng mga dayuhang kumpanya sa kanilang mga lugar. Iginigiit ng MILF na gawin itong bahagi ng adyenda sa nakatakdang usapang pangkapayapaan ngayong Marso, pati na ang mga kaakibat na usapin tulad ng kanilang karapatan sa kanilang lupang ninuno na tiyak na masasagasaan ng dayuhang pagmimina.

Malawakang dislokasyon, patuloy na pag-atake sa Sulu

SA kabila ng maririing panawagan ng iba't ibang organisasyon para itigil ang pag-aatake ng rehimen sa Moro National Liberation Front (MNLF) sa Sulu, iniutos pa ni Arroyo sa Armed Forces of the Philippines (AFP) nitong Marso 5 ang pagpapatindi ng operasyong militar sa lugar.

Umaabot na sa daang libong mamamayan sa Sulu ang nadisloka ng pag-atake ng AFP at patuloy sa pagdami ang mga kaso ng karahasan laban sa mga sibilyan sa Sulu.

Marami na ring bahay ang nasira sa pag-atake ng AFP. Isang moske rin ang naiulat na nawasak. Ang nararanasan ng mamamayan sa Sulu ay taliwas sa ipinangangalandakan ni Arroyo na kaligtasan at seguridad ng mamamayan sa nagaganap na operasyong militar.

Katulad ng mga dating pangako ng rehimen sa mamamayang Moro sa mga naunang pag-atake ng AFP sa kanilang lugar, tiyak na mapapako ang pahayag ng rehimen na ligtas na makababalik ang mga Moro sa kanilang lugar at na tutulungan sila para manumbalik sa normal ang kanilang pamumuhay.

Sa harap ng pinaigting na pakikibaka ng mamamayang Moro, pilit na pinalilitaw ng rehimen na sangkot ang Abu Sayyaf sa armadong paglaban sa Sulu. Ang malagim na pagpapasabog noong Pebrero sa Makati, Davao at General Santos City ay pinlano ng AFP upang palabasing kagagawan ang mga ito ng mga Moro sa Sulu at upang pilit na masabing mga "terorista" ang lumalabang mamamayang Moro.